

GRIP OP CREATIVITEIT

Ontwikkel *jouw eigen stijl* als natuurfotograaf

Bart Siebelink

*Opgedragen aan
mijn moeder Leny Siebelink
en aan mijn goede vriend Ray Teixeira*

INHOUD

Inleiding	8	Waarom dit boek?	9
		Waarom jij?	10
		Waarom ik?	12
Een referentiekader	14		
Wat is de juiste mindset?	15	• Opdracht: Aan de slag met de roadmap	31
• Processen zijn belangrijker dan resultaten: topfoto's zijn bijvangst	16	• Vastlopen hoort erbij	34
• Vertrouw op het proces	19	Beeldtaal	36
• De leercyclus	20	• Inhouds-, vorm- en contexttekens	37
• Smaak is een corrupte graadmeter	22	• Impact van context	43
Het creatieve proces	28	• Kader: De kracht van context: wat doet dat stuk bodem aan de muur?	44
• Hoe ziet een creatief proces eruit?	29	• Gestalt, semiotiek en visuele retoriek	45
• Hoe doorloop je het proces?		• De taal van de uitsnede	57
Start een eigen Project!	30	Serendipiteit	62
Oriëntatie	66		
Hoe geef je voeding aan jouw creatieve proces?	67	Het belang van je binnenwereld	78
		• Kader: Miksang: contemplatieve fotografie	80
Fascinatie	68	De kunst van het associëren	81
Observeren en onderscheiden	70	• Opdracht: Code oranje	88
• Kader: Gebeurtenissen op een zandpad	74	• Kader: Praktisch: Dit is de waterfase	90
• Opdracht: Contact met het hier-en-nu	76	- Vijf oriëntatie-checkvragen	91
		- Vijf oriëntatie-actietips	91
Idee-ontwikkeling	94		
Hoe kom je tot de kern?	95	• Kader: Twaalf selectietips	102
Van vertrekpunt naar concept, wat wordt je plan?	96	• Kader: Zes suggesties om te ordenen	105
• Opdracht: Hoe doen de meesters het?	98	• Kader: Hoe maak je een serie?	110
• Nog meer onderzoek	99	Het belang van taal	118
• Nog een voorbeeld	99	• Rake titels	119
Kies je medium	100	• Visueel onderzoek	121
Ordenen en selecteren	102	• Opdracht: Moodboard	122
		• Kader: Praktisch: Dit is de vuurfase	124
		- Vijf concept-checkvragen	125
		- Vijf concept-actietips	125

Vormgeving	128		
Hoe maak je een beeld interessant?	129	Ritme, herhaling en beeldrijm	151
Breken met beeldconventies	130	Complexiteit, gelaagdheid, twee dingen	155
High key en low key	131	Experimenteren	159
Contour aansnijden	134	Toeval en imperfecties	161
Restvormen	138	Verfijnen	162
Keren, spiegelen, kantelen	140	• Hoeken en randen	162
(Extreem) croppen, herdefiniëren	142	• Verscherpen	164
• Opdracht: Dieren zonder kop	145	• Contrasten	165
Hoe ver kun je gaan?	149	• Verhoudingen	165
		• Statief, statief, statief!	166
		• Kader: Praktisch: Dit is de aarde-fase	168
		- Vijf vormgevings-checkvragen	168
		- Vijf vormgevings-actietips	169
Reflectie	170		
Hoe weet je wanneer het goed is?	171	• Risicofoto's	180
		• Feedback	181
Reflecteren op jezelf	172	Discours en jargon	182
Wat voor type natuurfotograaf ben jij?	172	• Waarom discours zo belangrijk is	183
Reflecteren op je resultaten	174	Verklarende woordenlijst	184
• Verbeeldingskracht	174		
• Scheppingskracht	175	• Kader: Praktisch: Dit is de luchtfase	186
• Zeggingskracht	175	- Vijf reflectievragen over jezelf	186
Reflecteren op je proces	178	- Vijf reflectievragen over je resultaten	187
• Vastgelopen, wat nu?	178	- Vijf reflectievragen over je proces	187
Dankwoord	190		
Colofon	192		

Beeldtaal

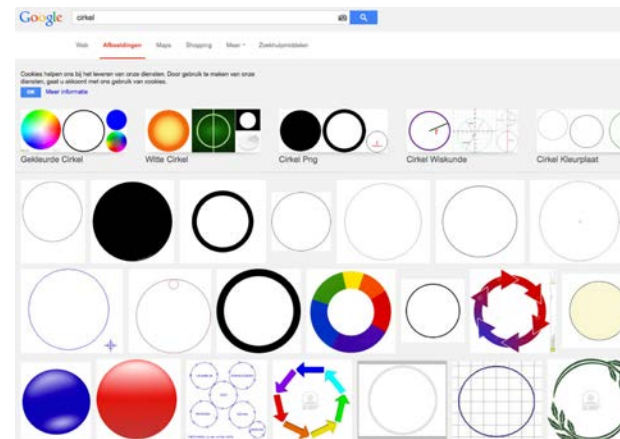
Heb je er weleens bij stilgestaan dat vormen en afbeeldingen een eigen taal kennen? Als gebruiker consumeer je beeldtaal zonder erbij na te denken. Je voelt bijvoorbeeld direct een beklemmende sfeer of dreiging in een foto. Dat je die als kijker ervaart, wil trouwens nog niet zeggen dat je die er als fotograaf zelf in zou kunnen leggen. Het is net als met een vreemde taal. Als je in een land bent waarvan je de taal niet spreekt, heb je vaak toch vrij snel door wat er tegen je wordt gezegd, maar terugpraten is stukken moeilijker. Anders gezegd: passief consumeren is gemakkelijker dan actief produceren. Zo is het ook met beeldtaal.

Voor beoefenaars van beeldende disciplines, zoals architecten, reclamemakers, ontwerpers, kunstenaars en dichters, is deze beeldtaal vertrouwd terrein. Maar ben jij daar als amateur-fotograaf wel eens mee bezig?

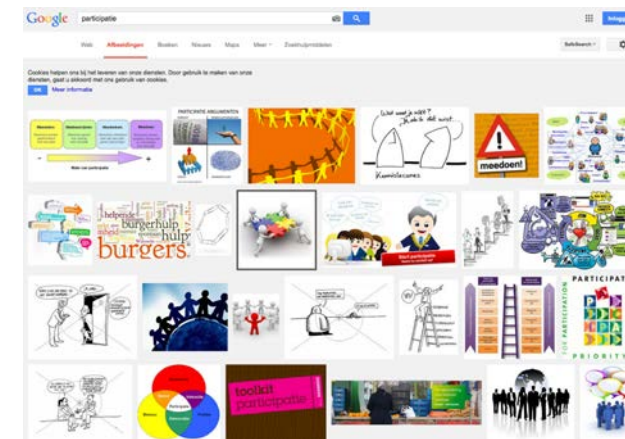
De potentie van beeldtaal wordt binnen de natuurfotografie nog lang niet ten volle benut. Bij veel hobby-natuurfotografen staat die zelfs nog niet eens op de radar, terwijl het een van de rijkste bronnen is om uit te putten als het gaat om het ontwikkelen van een eigen stijl of om het leggen van een betekenis in

De opkomende vloed neemt weer bezit van het land. Een foto met beeldtaal. Waarbij het water wordt voorgesteld als een soort monster dat alles verslindt wat er op zijn pad komt. Nikon D810, 105mm, 1/10s, f32, ISO 100, statief.

Google de resultaten van de zoekterm 'cirkel':
behoorlijk eenduidig.

Google de resultaten van de zoekterm 'participatie':
behoorlijk divers.

natuurfoto's. Daarom besteden we hier ruim aandacht aan het fenomeen beeldtaal.

Inhouds-, vorm- en contexttekens

Taal is in het algemeen elke min of meer complexe wijze van communicatie in de vorm van tekens, die gezamenlijk een systeem zijn. Dat geldt zowel voor de reguliere taal als voor beeldtaal.

Kijken we naar de reguliere taal, dan kun je de letters beschouwen als tekens. De vorm en klank van elke letter liggen min of meer vast, zodat alle gebruikers van een taal via de wetten van het systeem met elkaar kunnen communiceren. Maar een letter draagt op zichzelf nog geen betekenis. Deze ontstaat pas wanneer meerdere letters samen een woord vormen. Daarmee is een hoger niveau van complexiteit bereikt. Woorden zijn dus ook weer te beschouwen als tekens. Over hun betekenis heersen overeengekomen afspraken en ook deze liggen redelijk vast. Bij twijfel kun je een woordenboek raadplegen.

Bij beeldtaal werkt het in wezen op dezelfde manier, alleen liggen de afspraken over de betekenis van een beeld veel minder vast. Er bestaat niet zoiets als een woordenboek waarop je kunt terugvallen. Maar je kunt conventies wel

eenvoudig zelf testen met Google Afbeeldingen. Voer het woord 'cirkel' in, en je beeldscherm vult zich met plaatjes die behoorlijk op elkaar zullen lijken. Want hoe je het ook wendt of keert, een cirkel blijft een cirkel. Anders gezegd: er is een hoge mate van eenduidigheid.

Doe je datzelfde met de zoekterm 'tafel' of 'huis', dan ontstaat er al wat meer variatie tussen de afbeeldingen, maar nog steeds zijn het grotendeels varianten van hetzelfde idee en is de eenduidigheid vrij groot. Dat verandert pas, zodra je een zoekterm invoert die per definitie niet tastbaar is en waar ook geen universeel symbool voor bestaat. Probeer het bijvoorbeeld eens met een abstract begrip als 'participatie' en zie wat een diversiteit aan beeldmateriaal er opeens opduikt. Een van de conclusies die je hieruit kunt trekken, is dat bij beeldtaal de afspraken over de betekenis van tekens ruimer zijn dan bij geschreven of gesproken taal.

Voor fotografen is dit goed nieuws, want het ontbreken van vaste afspraken over beeld en betekenis maakt beeldtaal uitdagend en spannend. Er is namelijk veel vrije inbreng mogelijk, zowel voor de maker van een foto als voor degene die ernaar kijkt en daarbij het beeld interpreteert.

ORIËNTATIE

Hoe geef je voeding aan **jouw creatieve proces?**

De reis is belangrijker dan de bestemming. Zoeken is belangrijker dan vinden. Oefenen is belangrijker dan presteren. Het lijken open deuren, maar wat betekenen ze nou voor jou als natuurfotograaf op zoek naar verdieping? Over deze fase, de zoektocht, gaat dit hoofdstuk.

Als natuurfotograaf ben je gewend om het veld in te trekken wanneer je daar tijd voor en zin in hebt. Vervolgens laat je je leiden door wat er op dat moment buiten te zien is. Maar wat je ziet is grotendeels 'voorgeprogrammeerd' door alle foto's die je al eerder ergens hebt gezien. Door wat de bladen en natuurlijk sociale media je voorschotelen. Aangezien je bepaald niet de enige bent die op deze manier te werk gaat, stroomt het internet vol met foto's van sneeuwklonks in januari, witte landschappen in februari, bosanemoontjes, futen en heikikkers in maart, het Hallerbos in april, grutto's in mei, orchideeën in juni, libellen en vlinders in juli, paarse heide in augustus, burlende edelherten, zonneharpen en spinnenwebben in september, paddenstoelen in oktober, herfstkleuren in november en winterlandschappen in december. Je kunt deze beelden beschouwen als mainstream conventies: gangbare onderwerpen op een gangbare manier in beeld gebracht.

Zolang je fotografeert voor de lol en geniet van het buiten-zijn, is deze werkwijze bevredigend. Heerlijk, je speurt op internet of in een tijdschrift waar wat te fotograferen valt en hopla, erheen! Voor veel foto-situaties zijn er zelfs kant-en-klare workshops, waarbij een ervaren fotograaf gereedstaat om je te begeleiden, zodat jij gegarandeerd met toonbare foto's thuiskomt. Mooier bestaat toch niet? Waar blijft de 'maar'?

Wel, die kom je tegen zodra je verdieping zoekt en behoefte krijgt aan een eigen stijl. Dan werkt deze vertrouwde formule niet langer. Dat kan ook niet, want het is een tamelijk volgzaam werkwijze waarvan de creatieve bandbreedte al grotendeels is ontgonnen door de vele fotografen die je zijn voorgedaan. Dat bemoeilijkt het vinden van jouw eigen weg, want ja: alles is al gedaan. Hoe kun je daar nog iets aan toevoegen dat nieuw is en ook nog relevant? Kortom: je zult uit een ander vaatje moeten tappen. Je hebt een nieuwe aanpak nodig, gebaseerd op nieuwe inzichten.

Opdracht

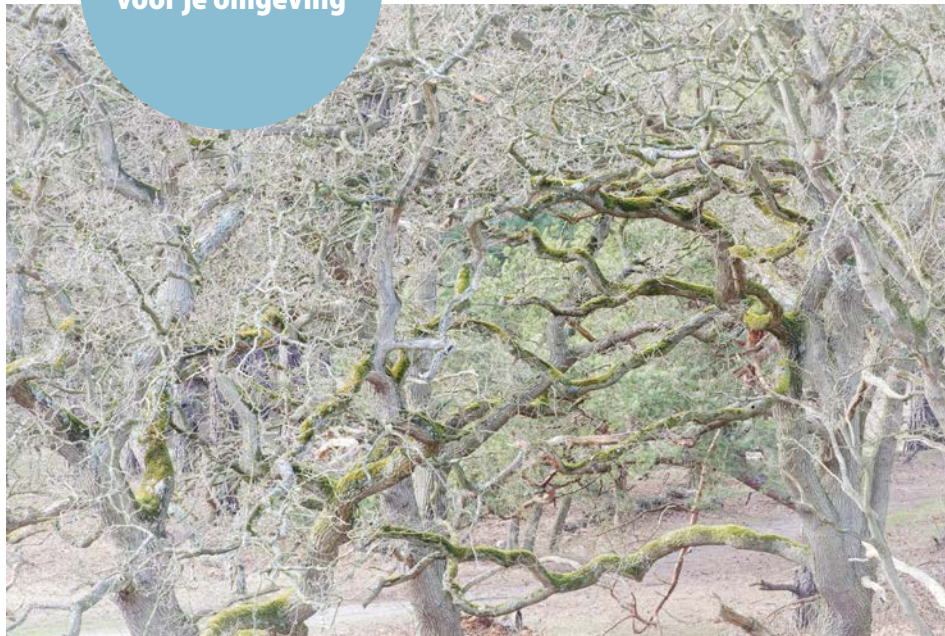
Contact met het hier-en-nu

De opdracht is om exact tien minuten ergens in de natuur (alleen en zonder mobieltje of verrekijker) op één plek te gaan zitten en je te ontspannen. Kies een rustige plek en laat de omgeving op je inwerken. Telkens wanneer je dreigt af te dwalen in je gedachten doorbreek je dat door je opnieuw te richten op de omgeving. Wat zie je? Wat hoor je? Wat ruik je? Hoeveel tinten groen, bruin of rood zie je? Welke vormen trekken je aandacht? Welke details spreken je aan? Schrijf alles op wat je waarneemt. Beperk je tot feitelijke vermeldingen, beschrijvingen, dus geen interpretaties of oordelen. De blik moet gericht zijn op de buitenwereld.

Voor veel fotografen is dit een wat vreemde oefening. 'Zomaar' als een soort filosoof ergens buiten gaan zitten en tien minuten rondkijken, ruiken en luisteren is niet voor iedereen weggelegd. Maar toch: probeer het eens! Je zult zien dat het (letterlijk) je blik op natuurfotografie verruimt. Als je buiten zit zonder afleiding zul je merken dat je gedachten al snel afdwalen naar allerlei zaken die niet te maken hebben met de plek waar je zit. Het doel is om je te concentreren op je omgeving en al je zintuigen te gebruiken. Door je deze vaardigheid eigen te maken, leer je beter en bewuster waar te nemen en je oordeel uit te stellen. Het is bovendien een training in geduld, een belangrijk aspect van natuurfotografie.

Ik heb het zelf gedaan. Op een wat koude winterdag ben ik in het bos gaan zitten. Ik had een rustig moment gekozen omstreeks het middaguur en een plek opgezocht waar weinig mensen komen. Eenmaal ter plekke ging ik

Leerdoel
Jezelf openstellen
voor je omgeving

Kronkeltakken, sommige grijs, andere groen van mos, boomstammen op regelmatige afstanden, eikenbast, dennen op achtergrond, kale bodem, geen zon, kortom: waarnemen, waarnemen, waarnemen. En daarna pas fotograferen. Nikon D810, 200mm, 1/25s, f14, ISO 800, -1.3 EV, statief.

"Ik verbleef voor een project achttien uur op dezelfde plek. Niet in een groot en gevarieerd natuurgebied, maar echt op enkele vierkante meters! Wat mij opviel is dat je dan uiteindelijk verrassende dingen ziet, zoals op deze foto, waarbij een plant net wat hoger groeit dan een elektriciteitskastje. Het eerste ochtendlicht zet zowel de plant als het kastje in het licht, terwijl de achtergrond mooi donker blijft. Een gek onderwerp, maar op zo'n moment tegelijk onweerstaanbaar." Foto: Bob Luijckx. Fujifilm XT-3 op 143mm, 1/400s, f/22, ISO 1600.

met mijn rug tegen een boom zitten en schreef ik op wat ik gedurende die tien minuten hoorde, rook en voelde. Hier volgt mijn beschrijving: "De zon schijnt tussen de stammen door. Er zijn donkere en lichte plekken tussen de bomen, afhankelijk van hoe dicht de stammen in elkaars buurt staan. Onder naaldbomen is het donkerder en er groeit mos, onder loofbomen is het lichter en mos ontbreekt. Ik zie geen paddenstoelen en hoor geen vogels. Het ruikt naar bos (of dood hout?). Er zijn nauwelijks kleuren, alles is grijs, bruin of donkergroen. Het grijs van de natte beukenstammen reflecteert in het licht. Hoe oud zouden die bomen zijn? Ze staan in een rechte lijn langs het bospad. Er valt geen fraaie structuur in te ontdekken. Het dikke bladerdek onder de bomen beweegt in de wind. Of scharrelt er een muis rond? Als er wolken voor de zon schuiven, wordt de sfeer heel anders. Alles wordt somberder en egalier. Het bos is opeens veel meer aanwezig

en de sfeer is mysterieuzer. Ik kan nu opeens verder kijken tussen de stammen door en word niet gehinderd door lichtvlekken van de zon. In de verte hoor ik nu ook vogels en een blaffende hond."

Als je je op deze wijze openstelt voor je omgeving en je zintuigen bewust leert gebruiken, komt er gedetailleerde informatie naar je toe. Juist details zijn belangrijk omdat je in de praktijk meestal te snel begint met fotograferen, zonder dat je de omgeving bewust in je hebt opgenomen. Daarbij mis je dus informatie die van belang kan zijn voor de kwaliteit van je foto's.

Heb je veel ervaring als fotograaf, dan betrap je jezelf er misschien op dat je je blik voortdurend in rechthoekige kaders zit af te bakenen; het is net of je continu door de zoeker van je camera kijkt.

Van vertrekpunt naar concept, wat wordt je plan?

Wanneer je aan een fotoproject werkt, heb je vaak ergens in het achterhoofd een vaag idee waar het ongeveer heen moet. Maar het einddoel hoeft nog niet vanaf de start al duidelijk te zijn. Het is zelfs beter van niet, want als je alles van tevoren al weet, wordt het een invuloefening waarvan de uitkomst hooguit in vorm nog kan verrassen. Wat je in de eerste plaats nodig hebt, is richting en daarvoor is dat vage idee meer dan genoeg. Dat is je vertrekpunt.

Heb je dat vertrekpunt eenmaal te pakken, dan is de volgende stap om van dat idee een plan te

maken. Dat doe je onder meer door inzoomen. In feite kun je je vertrekpunt formuleren als een vraagstuk. Daarbij geldt: hoe preciezer die vraag wordt geformuleerd, hoe gericht het antwoord. De vraag werkt daarmee als een kader. Dit mag namelijk niet te ruim zijn, maar ook niet te beperkt. De kunst is dus om de goede vraag te formuleren.

De vraag die bij veel gevorderde fotografen opkomt is: hoe maak ik onderscheidende foto's? Dat is een veel te ruim geformuleerde vraag. Je kunt er alle kanten mee op,

"Iets met dode insecten", dat was het vertrekpunt voor Rob Blanken die deze vanuit een absolute fascinatie eindeloos fotografeerde. Pas later groeide dit in een aantal stappen uit tot een persoonlijk project over het thema kwetsbaarheid. Foto: Rob Blanken. Nikon D850, 105mm, 1/50s, f10, statief.

Meeuwen? Nee, azende meeuwen bij een vissersbootje. Of beter: het chaotische luchtverkeer ervan. Deze gedachtenstappen voltrokken zich tijdens de fotografeersessie (vanuit een wiebelende boot). Nikon D810, 500mm, 1/10s, f22, ISO 200, +1 EV.

de vraag geeft geen richting. Inperken dus. Inzoomen. Hoe maak ik onderscheidende foto's van:

... een landschap. Liever nog: een heidelandschap. Liever nog: het heidelandschap bij mij om de hoek. Of: dat zandige pad door de hei bij mij om de hoek.

... vogels. Liever nog: meeuwen. Liever nog: de meeuwen op een specifieke plaats. Of die ene dwergmeeuw die ik altijd al wilde fotograferen. Of het baltsgedrag van kokmeeuwen.

... emotie. Liever nog: de vier basisemoties blij, boos, bang, bedroefd. Liever nog: foto's van natuurlijke plekken of situaties die bij mij deze emoties opwekken.

... vergankelijkheid. Liever nog: de schoonheid van vergankelijkheid. Liever nog: verwelkte bloemen, of verwelkte bloemen in mijn tuin.

Waar is die keuze voor een onderwerp of thema op gebaseerd? Wat mij betreft altijd op *fascinatie*. Hoe houd je het anders vol om uren en dagen aan je onderscheidende foto's te werken? Dat vergt dus (opnieuw) zelfonderzoek. Wat is je drive? Wat intrigeert je? Waarvoor kunnen ze je altijd wakker maken?

Het vergt waarschijnlijk ook andersoortig onderzoek: niet naar binnen maar naar buiten gericht. Naar de vakmatige context om precies te zijn. Hoe zijn andere fotografen te werk gegaan met vergelijkbare onderwerpen of situaties? Wat maakt hun werk onderscheidend?

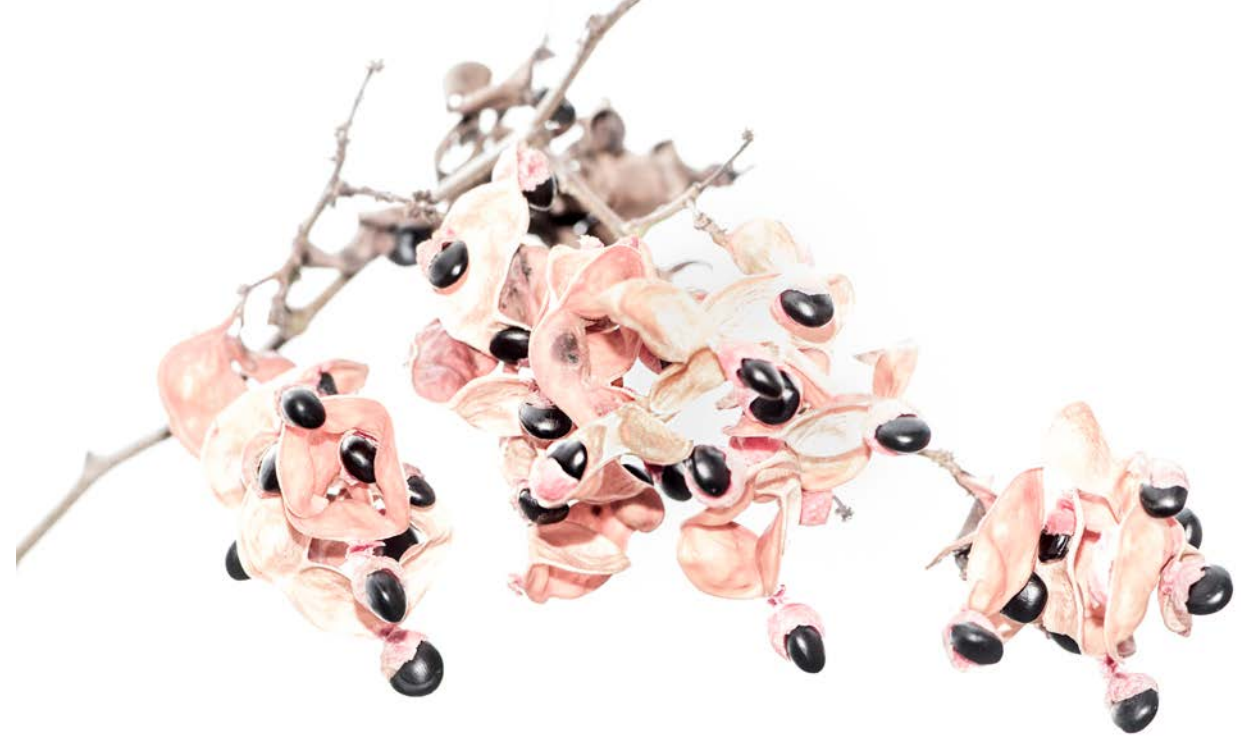
Breken met beeldconventies

Heel vaak wordt er op een tamelijk traditionele wijze met vorm omgegaan binnen de amateurfotografie: onderwerp volledig in beeld, alles scherp of juist onscherp, hoofdonderwerp netjes los van de wazige achtergrond, leuk landschappelijk element erbij, dat soort dingen. Het is een beproefd recept dat, als je het goed in de vingers hebt, bijzonder fraaie foto's oplevert. Maar verrassend of origineel? Met mate, hooguit qua uitvoering.

Als je meer eigenheid en verdieping zoekt, zul je dus verder moeten kijken en andere dingen moeten uitproberen. Laat ik meteen het grote geheim maar verklappen: richt je niet op het beeld, maar op de kijkbeleving. Hoe komt

het over? Wat doet het met de kijker? Wat werkt wel en wat werkt niet? Prikkelde foto of behaagt hij slechts?

Om je daarbij op weg te helpen, zal ik hier een aantal minder conventionele beeldbenaderingen onder de aandacht brengen. Daarbij moeten we tegelijkertijd opmerken dat conventies ook evolueren, waardoor het de vraag is hoelang het zal duren eer ook deze benaderingswijzen binnen het geijkte kader zullen vallen. Het gaat hierbij overigens niet over technieken, want die zijn vrij gemakkelijk te leren of na te zoeken. De nadruk zal liggen op het effect van de beeldbenaderingen op de kijkbeleving.

High key en low key

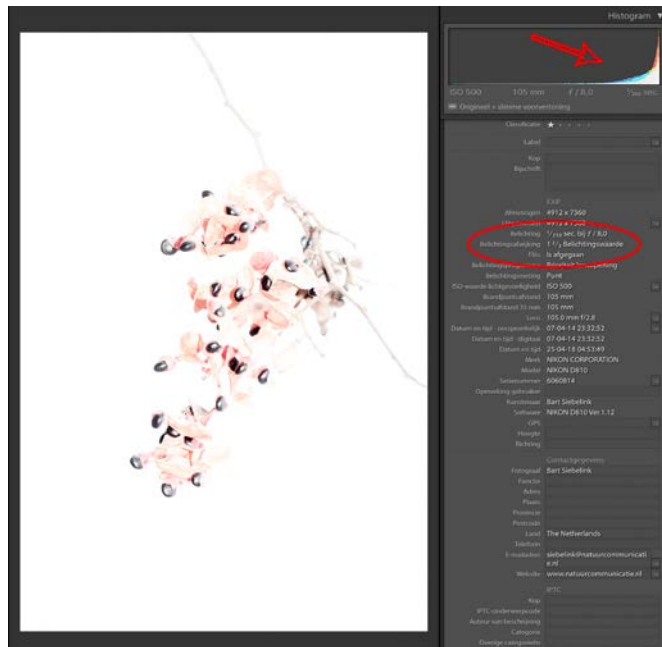
Een zeer eenvoudige aanpak betreft het extreem over- dan wel onderbelichten. In het eerste geval spreken we van high key, in het tweede van low key. Het is een kwestie van de belichtingsknop fors, ja soms gerust wel twee of zelfs meer stops, op te schroeven of juist omlaag te draaien.

Zodra je op je display amper nog wat ziet, is de kans op een spannende foto misschien wel het grootst. Dus 'kill' dergelijke foto's niet meteen vanaf je display, maar geef ze een kans door ze te bekijken op een groter scherm.

Zonder al te diep op de cameratechniek in te gaan, wil ik hier vooral stilstaan bij het effect van beide technieken. High key maakt foto's doorgaans lichter, frisser en zoeter. Als liefhebber van esthetiek ben ik daar zeer van gecharmeerd. Maar een mooi plaatje is zelden mijn enige doel.

Ik ben pas echt tevreden als het high-key-effect ook nog functioneel bijdraagt tot het verhaal dat ik met een foto wil vertellen. Als je het subtiel toepast, brengt het bijvoorbeeld veel meer kleur en detaillering in de donkere, sombere partijen. Op die manier overstijgt de high-key-techniek het niveau van een trucje. Bij high key worden de kleuren lichter en vaak ook fletser. Je moet heel vaak achteraf weer meer contrast aanbrengen in de foto. Het effect hiervan is speelsheid.

Low key maakt foto's dramatischer, somberder en stemmiger. Gebruik puntmeting (spot-meting) op het lichtste punt van je onderwerp. Je wilt immers dat dat goed wordt belicht. Bij meervlaksmeting (integraalmeting) gaat dat mis, omdat de camera dan een gemiddelde belichting kiest, met als gevolg dat de donkere partijen te flets worden, waardoor het hele beeld zijn kracht verliest.

De bizarre zaden van de zogeheten Catclaw Blackbead: een submangrove uit onder andere de Everglades. Zonder high key in combinatie met flitsen zou deze foto een vormeloos silhouet zijn. Nu kun je tenminste zien waaraan de plant zijn naam te danken heeft. Nikon D810, 105mm, 1/250s, f8, ISO 500, +2.3 EV, flits.

Richt op een zonnige dag je macrolens eens op een bruisende beek, draai de ISO flink omhoog en probeer de krioelende luchtbelletjes eens vast te leggen. Nikon D810, 105mm, 1/1250s, f13, ISO 6400, polarisatiefilter.

Een experimentele opname van een Japanse esdoorn. Maakster Joyce de Leeuw: "Elke herfst werd hij prachtig knalrood en geel. Door het tegenlicht en de lens kreeg ik deze structuur in de foto, waardoor het op een herfststorm lijkt. Doordat het kleine blaadje links loszat, maar was blijven hangen, lijkt het net of de bladeren vallen. Door de onscherpte is het schilderachtig, iets wat ik altijd in mijn foto's probeer te krijgen. Ik was in ieder geval verrast door het effect." Foto: Joyce de Leeuw. Nikon D7000, Trioplan 100mm, 1/250s, f2.8, ISO 200.

Toeval en imperfecties

De weg naar verrassende foto's laat ruimte voor toeval. Hoe vaak hoor je niet dat fotografen hun inspanningen en geduld uiteindelijk beloond zien doordat net op het juiste moment dat ene streepje zonlicht doorbrak, of dat een roofdier pal voor de lens een prooi greep?

Dat is het soort toeval dat zich min of meer laat afdwingen door volharding. De fotograaf heeft het beeld al min of meer in zijn hoofd en wacht alleen nog op het moment dat de juiste omstandigheden zich voordoen om de foto te maken.

Maar er bestaat nog een ander soort toeval, namelijk datgene dat je aantreft zonder met

een vooropgezet plan eropuit te trekken. Het vermogen om te kunnen reageren op alles wat zich tijdens het creatieve proces aan je openbaart. Denk maar weer aan de straatfotograaf die zich kan laten verrassen door hetgeen hij aantreft en dat hij onmogelijk van tevoren had kunnen bedenken.

Toeval kan zich ook manifesteren als technische imperfectie. Je schiet immers ook veel bloopers, maar bij de eerste selectie van de gemaakte foto's op een groot beeldscherm zitten daar af en toe opnamen tussen die op de een of andere manier intrigeren. Denk maar weer terug aan wat eerder is gezegd over serendipiteit, zie pagina 62.

Een experimentele opname van slangenkruid die ruimte laat voor toeval en imperfectie, gemaakt in Zuid-Frankrijk in de felle zon bij tegenlicht. Ik zoomde vanaf een meter of acht zo ver in dat het volledige zoekerbeeld gelijkmatig gevuld was met het patroon van deze paarse bloemen. Met een zeer kleine diafragma-opening bereikte ik een maximale scherptediepte en door flink te plussen (overbelichten) gaf ik het beeld een zachte lichtheid. Nikon D810, 200-500mm, 1/200s, f32, ISO 10.000, +2.7 EV, statief.